

از جمله به پاراگراف

(از مجموعه کتاب‌های چگونه بنویسیم؟)

دکتر ویدا رحیمی نژاد

دکتر معصومه نجفی پازکی

اعضا هیات علمی پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش،

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۷

به نام خدایی که در این نزدیکی است

سرشناسه	: رحیمی نژاد، ویدا، ۱۳۴۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: از جمله به پاراگراف (از مجموعه کتاب‌های چگونه بنویسیم؟) / ویدا رحیمی نژاد، معصومه نجفی پازوکی.
مشخصات نشر	: تهران : انتشارات آوای نور، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۴۲۵-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: نگارش علمی و فنی -- راهنمای آموزشی
موضوع	: Technical writing -- Study and teaching
موضوع	: فارسی -- انشا و تمرین -- راهنمای آموزشی
موضوع	: Persian language -- Composition and exercises -- Study and teaching
شناسه افزوده	: نجفی پازوکی، معصومه، ۱۳۴۷ -
رده بندی کنگره	: PIR ۱۳۹۷۲۸۳۹ الف۳۵/ر
رده بندی دیویی	: ۰۴۸۰۸ فا
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۴۲۲۶۵۸

هر دو مؤلف از نظر حقوق مادی و معنوی از سهم یکسانی برخوردارند.

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ / شماره: ۶۶۴۸۰۸۸۲

از جمله به پاراگراف (از مجموعه کتاب‌های چگونه بنویسم؟)

تالیف: دکتر ویدا رحیمی نژاد - دکتر معصومه نجفی پازکی

ناشر: انتشارات آوای نور

ویراستاران علمی: دکتر ویدا رحیمی نژاد - دکتر معصومه نجفی پازکی

صفحه‌آرا: منیر السادات حسینی

چاپ: اول ۱۳۹۷

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۴۲۵-۳

قیمت ۱۷۵۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

اگر دوست داری که کتابی را بخوانی،
اما آن کتاب هنوز نوشته نشده است،
پس بنشین و آن کتاب را بنویس.

تونی موریسون

فهرست مطالب

پیشگفتار	۹
فصل اول: زبان و تفکر	Error! Bookmark not defined.
۱. نگارش و فکر	Error! Bookmark not defined.
۱، ۱. مهارت نوشتن	Error! Bookmark not defined.
فصل دوم: پارگراف و اجزای آن	Error! Bookmark not defined.
۲. پاراگراف و اجزای آن	Error! Bookmark not defined.
۱، ۲. پاراگراف چیست؟	Error! Bookmark not defined.
۲، ۲. تو گذاری	Error! Bookmark not defined.
۳، ۲. طول پاراگراف	Error! Bookmark not defined.
۴، ۲. جمله موضوع	Error! Bookmark not defined.
۵، ۲. تشخیص جمله موضوع مناسب در پاراگراف	Error! Bookmark not defined.
۶، ۲. انسجام پاراگراف	Error! Bookmark not defined.
۷، ۲. تشخیص جملات بی ربط	Error! Bookmark not defined.
۸، ۲. تدوین طرح کلی پاراگراف	Error! Bookmark not defined.
فصل سوم: روش‌های گسترش پاراگراف	Error! Bookmark not defined.
۳. روش‌های گسترش پاراگراف	Error! Bookmark not defined.
۱، ۳. مثال	Error! Bookmark not defined.
۲، ۳. جزئیات	Error! Bookmark not defined.
۳، ۳. حکایت	Error! Bookmark not defined.
۴، ۳. واقعیات و آمار	Error! Bookmark not defined.
فصل چهارم: صورت بندی	Error! Bookmark not defined.
۴. صورت بندی	Error! Bookmark not defined.
۱، ۴. علائم فهرست نویسی	Error! Bookmark not defined.
۳، ۳. ترتیب موارد در فهرست بندی	Error! Bookmark not defined.
۲، ۴. ترتیب نزولی	Error! Bookmark not defined.
۳، ۴. ترتیب صعودی	Error! Bookmark not defined.
۴، ۴. انواع صورت بندی	Error! Bookmark not defined.
فصل پنجم: انواع پاراگراف	Error! Bookmark not defined.
۵. انواع پاراگراف	Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.....	۱,۵	پاراگراف توصیفی
Error! Bookmark not defined.....	۲,۵	پاراگراف روایتی
Error! Bookmark not defined.....	۳,۵	علی - معلولی
Error! Bookmark not defined.....	۴,۵	مقایسه- مقابله
Error! Bookmark not defined.....	۱,۴,۵	سازمان دهی در شیوه مقایسه و مقابله
Error! Bookmark not defined.....	۵	طبقه‌بندی و تقسیم‌بندی
Error! Bookmark not defined.....	۶,۵	پاراگراف تعریفی
Error! Bookmark not defined.		فصل ششم: از پاراگراف تا مقاله
Error! Bookmark not defined.....	۶	از پاراگراف تا مقاله
Error! Bookmark not defined.....	۱,۶	اندیشه اصلی در مقاله
Error! Bookmark not defined.		کتابنامه
Error! Bookmark not defined.....		کتابنامه فارسی
Error! Bookmark not defined.....		کتابنامه انگلیسی
Error! Bookmark not defined.		پیوست ها
Error! Bookmark not defined.....		پیوست ۱: فرم ارزیابی پاراگراف
Error! Bookmark not defined.....		پیوست ۲: فرم ارزیابی مقاله

پیشگفتار

نوشتن از مهارت‌های تولیدی زبان است که امکان انتقال اطلاعات، تجارب، احساسات و باورها را به سایرین فراهم می‌کند. اگرچه نویسنده می‌تواند متناسب با هدف خود شکل متفاوتی از نوشتار را برگزیند، اما نوشتن اصول و استانداردهایی دارد که نویسنده به کمک آن‌ها می‌تواند به سهولت نوشته، خود را سازماندهی داده و به بهترین شکل ارائه دهد.

از آنجایی که متن نوشتاری شامل چندین پاراگراف است، بنابراین یکی از استانداردهای مورد نیاز برای نوشتن، آشنایی با شیوه پاراگراف نویسی است. کتاب حاضر برای معرفی این استانداردها به تألیف درآمده است و شامل شش فصل است. در فصل اول به اهمیت نگارش و ارتباط آن با تفکر انتقادی و خلاق پرداخته شده است، در فصل دوم تعریف پاراگراف، اجزای آن و چگونگی نوشتن جمله‌ی موضوع در پاراگراف مورد بحث قرار گرفته که به فرد کمک می‌کند با مشخص کردن مقولات، عنوان خود را محدود کرده و پاراگرافی منسجم بنویسد. در فصل سوم روش‌های گسترش پاراگراف مطرح شده و انواع جملات تقویت‌کننده که شامل ارائه مثال، جزئیات، حکایات، و وقایع و آمار است، معرفی شده است. فصل چهارم به صورت‌بندی محتوای پاراگراف پرداخته و ابزارها و روش‌هایی را ارائه کرده که به کمک آن‌ها می‌توان جملات تقویت‌کننده را به شکلی منطقی و بهم‌پیوسته مرتب کرد. این ابزارها شامل انواع فهرست‌نماها، علائم فهرست‌نویسی و پاراگراف‌های فرآیندی و تقویمی و چگونگی ارائه جملات تقویت‌کننده با ترتیب نزولی و صعودی است. در فصل پنجم انواع پاراگراف‌های روایتی، توصیفی، علی- معلولی، مقایسه-مقابله، طبقه‌بندی و تعریفی به همراه مثال‌های متنوع ارائه شده است. جهت رفع ابهام در خصوص انواع پاراگراف، مثال‌های ارائه‌شده با استفاده از نمودار تجزیه و تحلیل شده‌اند و در نهایت در فصل ششم نحوه بسط پاراگراف به مقاله‌ی کامل به همراه ارائه مثال‌هایی مورد بحث قرار گرفته است.^۱

مهر ۱۳۹۷

---

^۱. از خانم محبوبه حسینی درقه که در تهیه این اثر با مؤلفان همکاری نموده‌اند، سپاسگزار می‌نمایم.